

Силабус
навчальної дисципліни
Психологія
2020-2021 навчальний рік

Освітньо-професійна програма: Біологія та здоров'я людини. Фізична реабілітація
Предметна спеціальність: 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
Галузь знань: 01 Освіта/ Педагогіка
Рівень вищої освіти: I рівень

Викладач (і)	Дорошенко Марина Ібрагимівна
Посилання на сайт	http://bdpu.org/faculties/fppom/structure-fppom/kaf-psihologiya/composition-kaf-psihologiya/doroshenko/
Контактний тел.	0992084821
E-mail викладача:	sea15101962@gmail.com
Графік консультацій	Четвер 13.00-14.00 / Субота 12.00-13.00 через тиждень

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	звітність
6/180	30	30	120	іспит

Семестр: 2

Мова навчання: українська

Ключові слова: психологія, психіка, механізми психіки, психічні явища, психічна активність, психічні властивості, психічні процеси, психічне відображення, свідомість, самосвідомість; становлення суб'єкта життєдіяльності та індивідуальності на різних етапах онтогенезу; вік людини; розвиток, філогенез, онтогенез; методологія і методи педагогічної психології; навчання: типи навчання, моделі навчання, педагогічні технології; психологія виховання; педагог: основні риси, функції, вимоги.

Мета та предмет курсу: предметом навчальної дисципліни є механізми та закономірності розвитку психіки, дослідження закономірностей психічного розвитку людини на різних етапах її індивідуального життя, вивчення закономірностей процесу засвоєння індивідом соціального досвіду в умовах навчально-виховної діяльності. Метою викладання навчальної дисципліни «Психологія» є розкриття базових наукових поняття загальної, вікової, педагогічної психології в їх внутрішніх зв'язках; розкриття детермінованості психічних явищ віковими аспектами розвитку; створення у студентів розуміння єдності, цілісності, взаємозв'язку всіх психічних явищ, їх механізмів та закономірностей як невід'ємних складових повноцінного психічного розвитку особистості; розкриття зв'язку формування особистості з її соціальним оточенням, групами та колективами; обґрунтування необхідності інтегрованого підходу до психіки людини як цілісного системного утворення; розкриття законів вікового розвитку особистості, закономірності та особливості учіння та навчання; підкреслення сутності та значущості оволодіння студентами психологічними знаннями, вміннями та навичками як необхідно важливими для майбутнього фахівця.

Компетентності та програмні результати навчання:

№ з/п	Програмні компетентнос	Компетенції*	Результати навчання
1.	загальні	ЗК 4.3 датність працювати в команді.	ПРН 7. Уміти проектувати психологічно безпечне й комфортне освітнє середовище, виявляти булінг серед учнів та протидіяти йому, організувати співпрацю учнів та комунікацію з їхніми батьками.

2.	фахові	<p>ФК 2. Здатність до здійснення мотивації учнів до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання).</p> <p>ФК 17. Здатність розуміти закономірності розвитку особистості, вікові особливості учнів, їхню психологію та специфіку сімейних стосунків.</p>	<p>ПРН 3. Знати та розуміти особливості навчання різнорідних груп учнів, застосовувати диференціацію навчання, організувати освітній процес з урахуванням особливих потреб учнів.</p> <p>ПРН 1. Знати закономірності розвитку особистості, вікові особливості учнів, їхню психологію та специфіку сімейних стосунків.</p>
----	--------	--	---

Зміст курсу

Змістовий модуль 1. Вступ до психології

Тема 1. Психологія як наука: предмет, завдання, методи

Тема 2. Поняття про психіку та етапи її формування

Змістовий модуль 2. Особистість у діяльності і спілкуванні

Тема 1. Особистість

Тема 2. Діяльність

Тема 3. Спілкування

Змістовий модуль 3. Пізнавальна, емоційно-вольова та індивідуально-типологічна сфери особистості

Тема 1. Характеристика пізнавальної сфери особистості

Тема 2. Характеристика емоційно-вольової сфери особистості

Тема 3. Характеристика індивідуально-типологічної сфери особистості

Змістовий модуль 4. Основи вікової та педагогічної психології

Тема 1. Предмет, завдання, методи вікової та педагогічної психології.

Закономірності психічного розвитку особистості в онтогенезі

Тема 2. Загальна характеристика онтогенезу людської психіки

Змістовий модуль 5. Психологія навчання, виховання та педагогічної діяльності

Тема 1. Психологічні аспекти навчання, виховання, самовиховання та педагогічної діяльності.

Тема. 2. Психологія педагогічної діяльності.

Методи навчання:

1) За джерелами передачі й характером сприйняття інформації: Словесні, наочні, практичні.

1.1. Словесні: пояснення, розповідь, лекція, бесіда (вступна, бесіда-повідомлення, бесіда-повторення, репродуктивна, евристична, катехізисна).

1.2. Наочні: ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження.

1.3. Практичні: вправи, лабораторні роботи, практичні роботи, графічні роботи, дослідні роботи.

2) Методи стимулювання навчальної діяльності:

2.1. метод навчальної дискусії – суперечка, обговорення будь-якого питання навчального матеріалу;

2.2. метод опори на життєвий досвід здобувачів.

3) Методи контролю і самоконтролю у навчанні:

3.1. метод усного контролю: основне запитання, додаткові, допоміжні; запитання у вигляді проблеми; індивідуальне, фронтальне опитування і комбіноване;

3.2. метод тестового контролю.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять):

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Своєчасне виконання практичних завдань та самостійної роботи є обов'язковим. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Відпрацювання занять, що були пропущені або не підготовлені (незадовільні оцінки) відбуваються на консультаціях згідно графіку.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувачі вищої освіти дотримується правил академічної доброчесності згідно Положення про академічну доброчесність у БДПУ. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем.

Політика щодо відвідування. Очікується, що всі здобувачі вищої освіти відвідають лекції і практичні заняття курсу. У будь-якому випадку здобувачі

вищої освіти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: Вивчення курсу потребує використання мультимедійного проектору, екрану, офісних програм призначені для основної маси користувачів.

Система оцінювання та вимоги:

При оцінюванні кожного змістового модуля враховуються такі основні елементи навчальної діяльності студента:

Максимальна оцінка навчальних досягнень студента на занятті:

При оцінюванні кожного практичного заняття такі основні елементи навчальної діяльності студента:

1. Своєчасна підготовка до практичного заняття(конспект питань)-1 бал.
2. Участь в обговоренні питань на практичному занятті-2 бали.
3. Виконання індивідуального завдання (для студентів,що з поважних причин не змогли відвідувати практичне заняття)-2 бали.
4. Максимально можлива оцінка за тему 5 балів.

Список рекомендованих джерел

Базова

1. Вікова та педагогічна психологія : навч. посіб. / О.В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук та ін. – К. : Просвіта, 2001. – 416 с.
2. Діяльнісна самореалізація особистості в освітньому просторі: монографія [Електронний ресурс] / С.Д. Максименко, В.В. Бучма, О.В. Гурова [та ін.] ; за ред. С.Д. Максименка. – Київ: Видавничий Дім «Слово», 2017. – 242 с. ISBN 978-966-194-291-1. – Режим доступу: <http://lib.iitta.gov.ua/709731/>
3. Загальна психологія: Підручник /О.В. Скрипченко, Л.В. Долинська та ін. – К.: Лібідь, 2005. – 464 с.

4. Кулагина И.Ю., Колюцкий В. Н. Возрастная психология : полный жизненный цикл развития человека : учеб. пособ. для студ. высших учебных заведений / И. Ю. Кулагина, В. Н Колюцкий. – М. : ТЦ Сфера, 2012. – 464 с.
5. Лисянська Т.Т. Загальна психологія: інформ. забезп. Змісту практ. занять, індивід., самост. роботи, модул. контролю знань студентів (спеціалізація «Психологія») / Лисянська Т.М., Співак Н.В., Співак Д.М. – К.: Ін-т сучасн. підруч., 2007. – 144 с.
6. Максименко С.Д. Загальна психологія: Навчальний посібник. — Видання друге, перероблене та доповнене. — Київ: «Центр навчальної літератури», 2004. — 272 с.
7. Психологічні чинники самодетермінації особистості в освітньому просторі монографія / [Максименко С.Д., Куценко-Лада Г.В., Пророк Н.В. та ін.]; за редакцією Максименка С.Д. - Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2013. - 400 с. – Режим доступу: <http://lib.iitta.gov.ua/1942/>
8. Черезова І.О. Психологія: навч. пос. / І.О. Черезова. – Бердянськ, БДПУ, 2015. – 278 с.

Допоміжна

1. Лисянська Т.М. Педагогічна психологія : практикум / Т.М. Лисянська. – К. : Видавничий центр НАУ, 2008. – 212 с.
2. Максименко С.Д. Психологія та педагогіка. Підручник / С.Д. Максименко, М.Б. Євтух та інші. – К. : «Слово», 2012. – 584 с.
3. Семиченко В.А. Психологія педагогічної діяльності : навч. посіб. / В.А. Семиченко. – К. : Вища шк., 2004. – 335 с.
4. Сучасні діти – відображення цінностей дорослого світу: методичні рекомендації / Т.О. Пірожено, С.О. Ладивір, К.В. Карасьова та ін.; за ред. Т.О. Піроженко.– К. –Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2014. – 120 с. – Режим доступу: <http://lib.iitta.gov.ua/8535/>

12. Інформаційні ресурси

1. <http://ccf.kiev.ua/index.html> – Веб-сайт проекту «Покращення якості соціальних послуг дітям та сім'ям у громаді».
2. <http://dytyna.info/>-сайт про виховання та розвиток дітей. V 9. <http://bibliofond.ru/>-сайт бібліотеки наукової та студентської інформації.
3. Державна національна програма "Освіта" ("Україна XXI століття") [Електронний ресурс] / Режим доступу : <http://uapravo.net/data2008/base64/ukr64541/page10.htm>.
4. Державна національна програма „Освіта” (Україна XXI століття). – К.: Райдуга, 1994. – 61 с.
5. Державний стандарт базової і повної середньої освіти [Електронний ресурс] / Режим доступу : <http://www.mon.gov.ua/education/average>.
6. Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти. Наказ МОН України № 371 від 05 травня 2008 р. [Електронний ресурс] / Режим доступу : <http://www.mon.gov.ua/education/average>.
7. Національна доктрина розвитку освіти України у XXI столітті [Електронний ресурс] / Режим доступу : <http://www.mon.gov.ua/education/average>.
8. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012-2021 роки [Електронний ресурс]. Режим доступу:<http://www.guonkh.gov.ua/portal/content/dokuments/16/1517/Attachments/4455.pdf>.
9. Про внесення змін до Положення про державну підсумкову атестацію учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти. Наказ МОН України № 1151 від 12 грудня 2009 р. [Електронний ресурс] / Режим доступу : http://osvita.ua/newstmp/2010_1/22.../nakaz_mon_1151/doc.